

TVÁ SLOVA, PANE, JSOU DUCH A JSOU ŽIVOT:

Krok za krokem na synodální cestě II.

TVÁ SLOVA, PANE, JSOU DUCH A JSOU ŽIVOT:

Krok za krokem na synodální cestě II.

Arcibiskupství olomoucké
Olomouc 2026

**TVÁ SLOVA, PANE, JSOU DUCH A JSOU ŽIVOT:
Krok za krokem na synodální cestě II.**

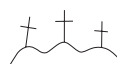
Kolektiv autorů
Redakce Jiří Gračka a Lukáš Kuřík

Fotografie Antonín Basler
Grafická úprava Jana Krejčová
Předtisková příprava Zdeňka Pospíšilová
Tisk RV DESIGN, www.rvdesign.cz

Vydalo Arcibiskupství olomoucké, Olomouc 2026
ISBN 978-80-85396-30-0

Obsah

	Úvodní slovo	Josef Nuzík	5
1	Tvá slova, Pane, jsou Duch a jsou život	Josef Hrdlička	7
2	Láska a naděje	Jiří Suchý	11
3	Láska někdy bolí	Martin Slabý	13
4	Farnost jako rodina	Richenza Buková	17
5	Všeho do času, s Božím slovem na věky	Martina Pavlíková	21
6	Jak duchovní hudba proměnila náš život	Jan a Hana Bernátkovi	27
7	Sboristé z brněnské diecéze na návštěvě u sousedů	Jarmila Navrkalová	30
8	Bůh prostupuje celé stvoření	Milada Betlachová	33

Úvodní slovo

Draží bratři a sestry, milí poutníci naděje, dostává se vám do rukou druhý díl sborníku, který mapuje život naší diecéze v čase *Svatého roku 2025*, roku s hlavním tématem naděje. Když jsme na jeho počátku otevírali první stránky, provázelo nás očekávání. Nyní je Svatý rok za námi, naděje samotná ale v našem životě skončit nesmí. Naopak, má zůstat jako trvalé vědomí Boží přítomnosti. A předkládaný druhý díl diecézního sborníku ukazuje, jak se tato naděje projevuje v konkrétních osudech a společenstvích.

Čteme v něm o síle Božího slova, které je „Duch a život“ a které nás skrze lektorskou službu učí naslouchat Božímu hlasu i uprostřed hluku světa. Poznáváme farnost jako rodinu, kde se víra proměňuje v konkrétní skutky milosrdenství. Dozvídáme se, jak duchovní hudba dokáže proměnit lidské srdce a pozvednout ho k Bohu.

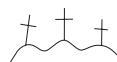
K naději patří také to, že nezavíráme oči před utrpením, protože i „láska někdy bolí“. Pokud však Bohu dovolíme, aby i do nejtěžších chvil našeho života vstoupil, pak – slovy Jiřího Suchého v básni, kterou ve sborníku rovněž najdete – „temný čas bude zas jasný a světlý“.

Také druhý díl našeho sborníku ukazuje, že církev v naší diecézi žije, zpívá, slouží a hlavně doufá. Svatý rok nás mimo jiné vybídl k dalším krokům na synodální cestě a já budu velice rád, pokud se i po skončení jubilea budete ozývat, posílat své inspirace a sdílet zkušenosti s tím, co vás oslovilo. Ale nejen k nám na arcibiskupství: nebojte se o svých dobrých zkušenostech mluvit také mezi sebou a společně se radovat ze všeho, co se u vás podařilo.

Kéž jsou pro vás tyto texty povzbuzením, abyste se i vy stali nositeli naděje tam, kde žijete. Kéž ve vašich srdcích stále zní odpověď na Boží volání: „Pošli mě, zde jsem“.

Do každého dalšího kroku na této cestě vám ze srdce žehnám.

+ *Josef Nuzík*, arcibiskup olomoucký

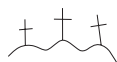

1. Tvá slova, Pane, jsou Duch a jsou život

Rok poutníků naděje skončil. Ptáme se, jakou stopu v nás zanechá, jakou pečeť do nás vtiskne, co se změní v našem životě? Hrozí nám, že čas, který dál plyne, způsobí, že zapomeneme na cílevědomá slova homilie otce arcibiskupa Josefa v olomoucké katedrále o pěti základních tématech, nad kterými se máme odpovědně zamýšlet. Víme, že náš Pán každého volá, čeká, potřebuje naši spoluúčasť. Touží v nás posílit víru, která hory přenáší, naději pevného životního zakotvení v Kristu a lásku, která přemáhá zlo a vítězí v Boží síle nad násilím a nenávistí. Ano, ptáme se tebe, Pane, co máme dělat, a prosíme o tvou odpověď. Ve chvíli svého zvěstování se i Panna Maria ulekla nad tím, co od ní žádal Bůh. I ona kladla otázky a Bůh jí jasně odpověděl. Odpoví také nám, a každému, kdo touží vstoupit s ním do dialogu. A pak i my pocítíme, co Maria po svém souhlasu vyjádřila slovy: „Velké věci na mně vykonal ten, který je mocný...“ (Lk 1,49). I o nás platí, že kdo se ptá, ten se dozví. Boží slova „jsou Duch a jsou život“ (Jan 6,63). My často nedokážeme plnit to, co Bohu slibujeme. Jen si vzpomeňme, kolikrát v životě ho například ve zpovědi ujišťujeme, že se opravdu polepšíme, a stále mu zůstáváme hodně dlužní. Bůh naopak věrně plní, co slibuje svým dětem. I na každém z nás může a chce „vykonat veliké věci“. Všimněme si v církvi současného jevu, který nás má znepokojit. Statistika nám kladou otázku, proč ubývá účastníků na nedělních bohoslužbách. Je to závažné zjištění: snad se až zachvějeme a snad nás napadne, že i v Ježíšově působení došlo k situaci, kdy ho opustilo mnoho učedníků, pro které Pánova slova byla příliš náročná a nad jejich síly. Těch učedníků, kteří zůstali, se Ježíš ptá: „Chcete i vy odejít?“. Petr mu odpovídá: „Pane, ke komu bychom šli? Ty máš slova věčného života!“ (Jan 6,68).

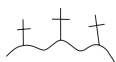
Tento Petrův postoj máme i my v sobě obnovit a pevně za ním stát. Dějiny jasně ukazují, že vše, co se koná bez Boha, co odmítá směřovat k Bohu a ignoruje ho, míří ke svému zániku. A naopak, vše, co tíhne k němu, směřuje k požehnanému cíli. Stav dnešního světa to potvrzuje a Pán se ptá i nás: Chceš zůstat se mnou, nebo odejít? Jde o záchranné bud' – anebo. To se týká jak osudů jednotlivců a každého z nás, tak budoucnosti rodin, národů i celého lidstva, přírody, stavu světa a stvoření.

Papež Lev XIV. nedávno vyslovil „mírné napomenutí“ evropským katolíkům, že asi třetina věřících jako by nevěřila ve skutečnou a živou přítomnost Krista ve mši svaté, jejímž vrcholem je právě slavení Eucharistie. Účast na mši svaté se jeví jako obyčejné lidské setkání. Je sice dobře míněné, lidé si podávají ruce, od oltáře k nim zní přátelské žertování, ale chybí ta soustředěná hlubina tajemství, kdy Bůh proniká hluboko k srdcím svých dětí (*Monitor* 12/2025). A lidé odcházejí. Nejen z lavic kostelů, ale i z vědomí, kdo k nim přichází, jaké setkání se tu děje. Jaký zázrak! Bůh je zde. Je mezi námi. Trpělivě čeká na své děti, až mu otevřou srdce. Nechce se nás jen lehce dotknout nebo nás pohladit nebo obejmout, chce víc. Chce sám sebe, svůj božský život předat tobě, mně a každému z nás. Chce proniknout do tvých nejhlubších míst, starostí, nadějí i křížů, chce ti dát účast na svém životě.

8 Vzpomínám si, jak jsme si jednou s mladými lidmi kladli otázku: Kdyby se objevil někdo, kdo nám zaručeně nabídne lék, který nám prodlouží život třeba jen o pět let, kolik by lidé byli schopni za něj zaplatit? A zde přichází Spasitel, Kristus, který mi nabízí život bez konce. Ujišťuje nás naléhavou větou: „Každý, kdo jí mé tělo a chléb, který já dávám, bude mít život ze mě. Bude žít navěky“. Ale též dodává: „Nebudete-li jíst pokrm, který vám dávám, nebudete mít v sobě život“ (Jan 6,52). Tato slova nechme projít svým vědomím i svědomím. V době, kdy lidé odcházejí nejen z lavic kostelů, ale opouštějí i touhu po životě s Bohem a spokojí se jen s jakýmsi letmým a dost povrchním dotekem s ním. Boží Láska touží proniknout až k jádru tvé bytosti a tvé podstaty. Chce žít přímo v nás, touží proměnit naše živení v plnohodnotný život. Bůh chce být v tobě rozpoznán i pro ty, s nimiž žiješ: v rodině, ve styku se světem a s lidmi, kteří tě znají.

Když jsem byl dítětem a měli jsme jít do kostela, rodiče se těšili na to, co nás tam čeká, co nám Ježíš řekne a jak do nás vstoupí, aby nám dal sílu, radost a odpověď ke všemu, nač se ptáme. Rozvažujme o tom. Papež Lev XIV. tvrdí, že naše slavení mše svaté nemá být ploché a pouze lidské setkání, ale má být prostoupeno nadějí, touhou, úžasem nad tím, co nám svět nemůže nabídnout. Někdy se děti ptají rodičů: Proč musíme zase jít do kostela, vždyť už jsme tam byli? Rodiče často hledají odpověď. Najdou ji ve svém srdci. Když děti vidí, jak se rodiče stále znovu těší do kostela, jak jim dovedou vysvětlit, co se tam bude dít, jak Ježíš čeká a těší se, až my, jeho děti k němu přijdeme,

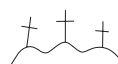
pak i do těchto našich dětí přejde síla „rodinné víry“, která jim otevře požehnanou budoucnost.

Ale nebudeme uvažovat jen o tom, že ubývá lidí v kostele, vždyť i opak je někde pravdou. Svět a doba, ve které žijeme, je plná hledání a vyprahlosti, kde ani politika, ani věda ani ekonomika a vůbec nic z toho, co nabízí konzumní svět nebo média, včetně škol, kde se zamlčuje pojem Bůh, selhává. Vlastně ani nemá co nabídnout. Naopak se u řady mladých lidí probouzí touha přijmout křest, najít a stavět život spíš na hodnotách, které jim umožňují vytvořit pevnou rodinu, mít radost z dětí, kterých je tolik potřeba ve vymírajícím národě. To lze objevit jen tam, kde se otvírá zdroj života, lásky a všeho dobra.

Církev je jediná instituce trvajících dva tisíce let a její hodnoty jsou ověřeny tolika generacemi našich předků. Ti promodlili naše kostely, naše rodiny a předali víru svým potomkům, často i přes nepřízeň doby. Pane, ke komu jinému bychom šli? Ty máš slova věčného života. Tehdy i dnes a navěky. A my jsme šťastní, že tě známe a chceme se osvědčit v předávání tohoto pokladu našim dětem. Kéž rok naděje neskončí, i když jeho časový prostor byl již ukončen. Bůh otevře nové prostory naděje, lásky a víry. Závěr hymny roku poutníků naděje končí slovy, která mají platit stále a nedozní: „Vstaň a jdi, Duch Svatý vane, sám Bůh vstupuje v náš svět. Kdo jej dá poznat hledajícím? Pošli mne, zní má odpověď!“. Ano, on touží být rozpoznán a nalezen přímo v nás. V těch, kdo v něj uvěřili a nesou jeho obraz v sobě. Pane, prosíme, pomoz nám!

9

+ *Josef Hrdlička*, emeritní pomocný biskup olomoucký

2. Láska a naděje

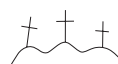
Když jsem byl v dubnu roku 2025 v dost vážném zdravotním stavu, došel mi poštou do nemocnice pozdrav k Velikonocům, který mne velmi povzbudil. A nejen mne, ale i mnohé, kterým jsem ho dal číst. Je to báseň, kterou složil Jiří Suchý, známý básník a zpěvák, o Velkém pátku. Rozhodl jsem se ji otisknout i v tomto našem sborníčku, aby mohla potěšit také vás. Díky i za vaše modlitby, které denně opětuji.

Váš emeritní pomocný biskup Josef

Láska a naděje

Jiří Suchý

Vím to já víš to ty víme to oba
Že kde je Láska tak tam je i zloba
Jednou mě napadla myšlenka smělá
A ta mě souží už několik let
Zloba se bojí že Láska by chtěla
Obejmout rukama celý náš svět
Železné hřeby ti vyslanci hněvu
Kteří se radujou když teče krev
Ruce jí přibíli k tichému dřevu
Jednou tak přibijou i ten můj zpěv
Hřeby však zrezaví a dřevo zetlí
Temný čas bude zas jasný a světlý
A pak ta přibitá Láska se vrátí
Dny už jsou delší a noci se krátí
Láska pak vejde i do našich dveří
Obejme všechny ty kteří v ní věří
Obejme i dav co přibíli ji na kříž
Co dneska nechápeš to zítra spatříš

3. Láska někdy bolí

Martin Slabý

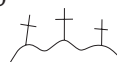
Na lásku se dívám jako na vztah spojený s intenzivní blízkostí. Láska velmi často bolí, protože blízkost je bolestivá. Často míváme očekávání a představy, které jsou ale jiné než ty, které pak prožíváme v kontaktu s okolím. Čím více druhého milujeme, tím častěji nás zraňuje, když se události dějí jinak, než čekáme. Asi nejlépe tuto skutečnost vyjadřuje to, co jsem na konci května roku 2025 zažil.

Poslední rok jsme s manželkou s radostí připravovali rekonstrukci a nové osazení Božích muk, která stojí ve středu naší obce Bělkovice-Lašťany. Přípravy na slavnostní požehnání otcem arcibiskupem Josefem Nuzíkem postupně vrcholily. Všechno se s Boží pomocí dařilo a už to vypadalo, že i my s manželkou prožijeme jeden z krásných dnů v našem životě.

Pár dní před slavností jsme ale zjistili, že nám zemřel syn, kterého jsme čekali. Pro mě to byla obrovská rána a šok. Mísily se ve mě pocity prázdnoty a zlosti, které si zde ani netroufám popsat. I v tomto stavu jsem však vnímal, že je potřeba dokončit přípravy slavnosti. Těžká byla pro mě zejména příprava hostiny pro ostatní. Hodně jsem zvažoval, jestli na slavnost půjdu. Báł jsem se, že když se postavím vedle Božích muk, nervově se zhroutím.

Nakonec jsem překonal svoje obavy a i s manželkou jsme tam šli. Během celého dne se ve mně mísily hodně silné pocity utrpení i radosti z Božího díla, do kterého se zapojila spousta lidí. Když jsem stál vedle sloupu Božích muk, měl jsem pocit, jako by mou bolest prozařovaly krásné nové reliéfy na něm. Zejména přítomnost Panny Marie s Ježíšem měla uzdravující moc. Na konci dne sice bolest zůstala, byla ale menší než na jeho začátku. Z celé akce vyšlo několik pěkných článků do časopisů s krásnými fotografiemi, ale málokdo věděl, že my jsme současně procházeli velkou bolestí ze ztráty syna, kterého jsme milovali. Z této symboliky a paralely nás mrazilo. Vnímal jsem, že tato událost má mnoho rovin.

V tomto období mě zároveň čekala zkouška z Úvodu do *Starého zákona* na Cyrilometodějské teologické fakultě v Olomouci. Na první část zkoušky jsem si mohl dopředu vybrat jednu knihu. Zvolil jsem si knihu *Tobiáš*, protože mě zaujalo, že ačkoliv Tóbit dělal spoustu dobrého

pro lidi kolem sebe, přesto oslepl. Právě tento příběh mě následně celým tímto obdobím provázel, protože jsem se ho potřeboval naučit téměř nazpaměť kvůli zkoušce. Je to příběh plný bolesti a zároveň věrnosti Hospodinu. Dobře jsem si uvědomoval, že ve skutečnosti nejde o zkoušku ve škole, ale o zkoušku v mém životě.

Při pohledu nazpět si uvědomuji, že pro mě bylo důležité nezůstat pouze u bolesti. Bylo potřeba udělat aktivní krok k tomu, co jsem považoval za správné, i když se mi do toho nechtělo. A zároveň se nechat „prozářit“ tím, co mě obklopovalo – ať to byly reliéfy, modlitba nebo setkání s lidmi. Možná i díky této události se mi více daří opouštět svoje nastavení a nechat na sebe více působit svátosti, slavení liturgie nebo i jen pouhý přítomný okamžik.

Bylo pro mě těžké přijmout, že Bůh některé modlitby vyslyší, a jiné nikoliv. Uvědomil jsem si, že z místa, ze kterého se na to dívám, se jedná o katastrofu, ale z jiného je to zcela jinak. I když láska někdy hodně bolí, stojí za to.

Synovi jsme následně dali jméno Jonáš – podle proroka, který vyzývá k pokání. Velmi nás totiž oslovila Jonášova modlitba (Jon 2,3-10), ke které se snažíme vracet.

14

V soužení jsem volal k Hospodinu,
on mi odpověděl.

Z lůna podsvětí jsem volal o pomoc
a vyslyšels mě.

Vhodil jsi mě do hlubin, do srdce moře,
obklíčil mě proud,
všechny tvé příboje, tvá vlnobítí
se přese mne převalily.

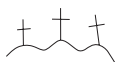
A já si řekl: Jsem zapuzen,
nechceš mě už vidět.

Tak rád bych však zase hleděl
na tvůj svatý chrám!

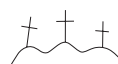
Zachvátily mě vody,
propastná tůň mě obklíčila mě obklíčila,
chaluhy mi ovinuly hlavu.

Sestoupil jsem ke kořenům horstev,
závory země se za mnou zavřely navěky.

Tys však vyvedl můj život z jámy,

Hospodine, můj Bože!
Když jsem byl v duši tak skleslý,
Hospodina jsem si připomínal;
má modlitba vešla k tobě
ve tvůj svatý chrám.
Ti, kdo se šalebných přeludů drží,
o milosrdenství se připravují.
Já ti však s díkůvzdáním
přinesu oběť;
co jsem slíbil, splním.
U Hospodina je spása!

4. Farnost jako rodina

Richenza Buková

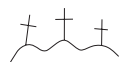
Pocházím z malého města na jižní Moravě, kde byla i za totality živá farnost. Nebylo sice možné víru žít veřejně tak svobodně jako dnes, v naší farnosti se ale život nikdy úplně nezastavil. V kostele jsme se potkávali nejen při mši svaté, ale i při společných brigádách, poutích a setkáních. Jako děti jsme tam našli kamarády, vzory i bezpečný prostor, kde se dalo mluvit o víře otevřeně. Farnost pro mě tehdy znamenala rodinu v tom nejhlubším smyslu slova – společenství lidí, kteří si pomáhají, sdílejí radost i bolest a nesou se navzájem v modlitbě.

Když jsem před devětatřiceti lety přišla do Olomouce a vdala se zde, začala jsem navštěvovat různé kostely a hledala, kam budu patřit. Všude jsem nacházela krásné liturgie, laskavé kněze i přátelské lidi, ale přesto mi něco chybělo – ten vnitřní pocit sounáležitosti, který jsem měla v rodné farnosti. Chodila jsem na mše svaté, ale chyběl mi domov. S manželem jsme tehdy čekali první dítě, a já jsem si moc přála, aby i naše děti poznaly, jaké to je vyrůstat v živé farní rodině, kde se víra prožívá nejen v kostele, ale i v obyčejném životě.

Bydleli jsme v blízkosti katedrály sv. Václava, a právě tam jsme začali chodit na přípravu na křest. Postupně jsme se zapojili do života dómské farnosti a brzy jsme zjistili, že jsme našli to, co jsme hledali – společenství, kde se lidé opravdu znají, kde se nebojí projevit zájem a kde víra není jen soukromou záležitostí. Tak se katedrální farnost stala naší duchovní rodinou a já jí zůstala věrná dodnes.

Mí synové zde přijali křest, ministrovali, zpívali, hráli v živém betlému i v pašijových hrách. Oba zde později slavili také svátost manželství. Když se ohlédnu, mám radost, že jejich duchovní kořeny vyrůstají právě z tohoto společenství. Farnost se pro nás stala místem, kde jsme zakusili Boží přítomnost nejen při modlitbě, ale i ve vztazích s lidmi kolem nás.

Během let jsem se začala stále víc zapojovat do různých aktivit – nejprve do katecheze pro děti, později do příprav farních táborů, plesů, modliteb matek i tříkrálových sbírek. Velkou radost mi přinášely benefice, při kterých jsme společně vyráběli adventní věnce na podporu mongolského sirotčince. V těchto akcích nešlo jen o pomoc druhým,

ale i o vzájemné sdílení, radost a tvořivost. Často jsem v nich cítila, že farnost je opravdu tělo Kristovo – každý přináší něco jiného, ale všichni tvoříme celek.

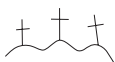
Mnoho mě v mé službě ovlivnil a inspiroval otec Bohumír Vitásek, tehdejší dómský farář a později prezident diecézní Charity. Právě on mě povzbudil, když olomoucká Charita hledala pracovníka do nově vznikajícího krizového centra. Váhala jsem, zda zvládnu práci, která je často náročná a emočně vypjatá. On mi ale řekl, že pokud je to místo, kam mě Bůh volá, dostanu i potřebnou sílu. A měl pravdu.

Na jaře to bude už šestnáct let, co jsem vstoupila do krásného dobrodružství a stala se charitní pracovnící. Našla jsem nové společenství, kde jsem doma, kde mohu dělat smysluplnou práci a setkávat se s lidmi, kteří i přes těžké životní okolnosti dokážou zůstat silní a vděční. Uvědomila jsem si, že se mi v životě spojily tři pilíře křesťanství – čtení Božího slova, liturgie a skutky milosrdenství. Charita není jen doplňkem k víře, ale jejím přirozeným projevem. Bez ní by naše zbožnost byla neúplná.

18 Před osmi lety mě tehdejší ředitelka Charity Olomouc, paní Ludmila Gottwaldová, oslovila s nabídkou podílet se na vzniku Farního charitního střediska při farnosti sv. Václava. Farní střediska už tehdy existovala v několika městech a jejich přínos byl zřejmý – pomáhala propojovat duchovní život s konkrétní službou. V Olomouci vznikla při farnostech na Svatém Kopečku, v Hodolanech, na Klášterním Hradisku, u sv. Mořice a sv. Václava.

Za ty roky se podařilo uskutečnit mnoho krásných akcí – například *Svatokopecký Dobroden*, poutě dómské farnosti nebo různé benefice a charitní sbírky. Díky nim farnosti reagují na potřeby lidí kolem sebe a naplňují myšlenku tehdejšího arcibiskupa Jana Graubnera: „Hlavní úkol farního střediska je vidět potřeby lidí ve farnosti a organizovat dobré skutky, v dohodě s profesionální Charitou o konkrétních oblastech služby“. Tento citát se pro mě stal jakýmsi mottem. Uvědomila jsem si, že farní středisko není jen organizační jednotka, ale prostor, kde se víra proměňuje v čin. A to je možná ta nejkrásnější podoba církve – když se slovo stává skutkem.

Jsem velmi vděčná za tým lidí, kteří v naší farnosti s ochotou a radostí pomáhají, i za ty, kteří přicházejí nově a chtějí se zapojit. Velké díky patří také panu Petru Prinzovi, řediteli Charity Olomouc, za jeho stá-

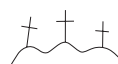

lou podporu a povzbuzení. Bez vzájemné spolupráce by se mnohé věci nikdy nepodařily.

Sama jsem ve složité životní situaci zažila, jak mnoho může farní rodina pomoci – a možná právě proto dnes cítím, že je co vracet a co předávat dál. Stačí si všimat. Všimnout si staršího člověka, kterého jsme dříve vídali při mši svaté, a který už delší dobu chybí. Možná potřebuje jen drobnou pomoc – třeba dovézt autem do kostela. Nebo si všimnout nového člověka ve farnosti, pozdravit ho, pozvat ho mezi sebe. Takové zdánlivé maličkosti mohou pro druhého znamenat mnoho.

Mám obrovskou radost, když vidím mladé lidi, které si pamatuji jako malé děti, jak dnes sami slouží – jako ministranti, zpěváci, animátoři farních táborů nebo organizátoři akcí. Stejně tak mě těší, když ty nejmenší vídám, jak s nadšením vyrážejí na tříkrálovou koledu v doprovodu rodičů. Je v tom velká naděje – kontinuita víry, která se předává z generace na generaci. Každé setkání po mši, každá společná modlitba nebo práce na farní akci mi připomíná, že farnost je skutečně rodina. Rodina, která se těší ze vzájemných setkání, naslouchá si, pomáhá si a sdílí víru i obyčejné životní radosti.

Do charitních služeb přicházejí lidé v těžkých situacích – senioři, nemocní, matky samoživitelky, lidé, kteří ztratili práci nebo přišli o střechu nad hlavou. I oni mohou díky farnosti zakusit přijetí a pomoc – třeba prostřednictvím tříkrálové sbírky, potravinové pomoci nebo krásné vánoční akce *Dárek pro tebe*, kdy farníci kupují vánoční dárek pro anonymního klienta pečovatelského domu sv. Kosmy a Damiána. Věřím, že právě v takových drobných gestech se ukazuje pravý smysl víry. Křesťané mají přinášet světlo a radost do někdy šedého a posmutnělého světa. A já jsem přesvědčena, že tam, kde farnost žije jako rodina, kde se lidé mají rádi a pomáhají si, tam Bůh opravdu přebývá.

5. Všeho do času, s Božím slovem na věky

Martina Pavlíková

Boží slovo ukazuje
k věčné vlasti cestu nám;
kdo je věrně naplňuje,
vejde jistě v nebes chrám.
Milostí svou změň nám, Kriste,
srdce v roli úrodnou,
ať tvé símě svaté, čisté
padne v půdu příhodnou.
(*Kancionál*, č. 512, 3. sloka)

Povolání šířit Boží slovo

Tak jako Bůh před několika tisíci lety posílal své proroky, tak jako si Pán Ježíš před dvěma tisíci lety povolával učedníky, děje se to i dnes. Pán si nás volá do služby.

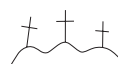
I stalo se, že Pán si do služby povolal pomocného olomouckého biskupa, kněze plného lásky k Božímu slovu a člověka obdarovaného duchem poezie a hudby. Biskupa, který chtěl zapalovat srdce laiků – zvláště těch, kdo přijali volání Pána, aby předčítali Boží slovo při mši svaté.

Byl zde i další kněz, celým srdcem a celou duší oddaný Božímu slovu. Jeho touha našla uplatnění ve věrné celoživotní službě *Českému katolickému biblickému dílu*.

A byla zde i služebnice, která měla touhu sloužit Pánu nerozděleným srdcem. K povolání sloužit Božímu slovu ji přivedlo celoživotní chtění hrát divadlo a nepřekonatelná potřeba recitovat různé literární texty. To vše ji po 28 letech bezbožného života přivedlo k Bohu a po deseti krkolomných letech i ke Kristu a Panně Marii. To už jako manželku a matku dvou dětí. A po dalších čtyřech letech dobrodružného života byl její život s Kristem potvrzen svátostí břimování.

Nastal čas, ve kterém Pán tyto své milované děti povolal, a ony zaslechly hlas svého Pána.

Nejprve biskup Josef Hrdlička uslyšel v nitru volání, aby rozšířil řady služebníků-laiků ve službě lektora Božího slova. Přišel proto za svým

bratrem v kněžské službě Petrem Chalupou a oslovil ho: „Pojďme společnými silami zapalovat srdce člověka pro Boží slovo. Nabídneme zájemcům z řad laiků kurz Čtení Božího slova při liturgii, kde by mohli získávat potřebnou formaci, vědomosti a dovednosti“

A otec Petr šel. Šel, aby všechny zájemce přivedl ke zdroji Božího slova, k Písmu svatému. Aby pomohl každému zájemci dojít k poznání, že Boží slovo je pravý a nekonečný zdroj života a pravdy.

Další oslovenou jsem byla já, laická služebnice Martina Pavlíková: „Pojď a pomoz těm, kteří předčítají Boží slovo při liturgii, nebo teprve předčítat budou, aby četli tak, že je bude slyšet a bude jim rozumět. Pojďte všichni společně objevovat, co je potřeba dělat pro to, aby Boží slovo bylo předáváno jasně a srozumitelně“. Slova této výzvy se mě hluboce dotkla a já jsem šla.

Srdce zapálená hlásat Slovo

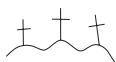
22

Olomoucký pomocný biskup Josef Hrdlička s požehnáním olomouckého arcibiskupa Jana Graubnera šel a získával srdce věřících pro Boží slovo. To potom zapalovalo srdce každého, kdo se stal věrným posluchačem Božích vzkazů v textech Písma. Vše se začalo uskutečňovat léta Páně dvoutisícího třetího. A od tohoto roku se to děje až do současných dnů. Služebníci Božího slova jezdí se svým posláním po celé olomoucké arcidiecézi, všude tam, kde si je vyžádají. S tím rozdílem, že biskup Josef už coby emeritní biskup předal štafetu svému následníkovi, pomocnému biskupovi Antonínu Baslerovi.

Kurzy pro lektory Božího slova se během let 2003 až 2015 uskutečnily ve dvou kolech ve všech děkanátech arcidiecéze pro celkem asi tři tisíce účastníků a nabídky tento obsah: *Duchovní rozměr lektorské služby* (biskup Josef Hrdlička), *Úvod do Písma svatého* (P. Petr Chalupa, ředitel Českého katolického biblického díla) a *Boží slovo a kultura řeči* (Martina Pavlíková) s částí teoretickou a praktickou.

To vše byl ale jen začátek. V čase mezi prvním a druhým celodiecézním kurzem se dál odehrávala setkání s Božím slovem ve farnostech a děkanátech v praktické rovině: jezdila jsem všude tam, kam si mě pozvali, a společně s lektory jsme hledali, co dělat pro to, aby četba Božího slova při mši svaté nacházela cestu do srdcí naslouchajících.

Ve stejném čase projevila zájem věnovat se tímto způsobem lektorům Božího slova také ostravsko-opavská diecéze. Biskup František Lobkowicz mě přizval ke spolupráci nejen do Ostravy, ale i do mno-

ha jiných farností. Tato spolupráce se završila pověřením P. Mariána Pospěchy, jemuž byla svěřena služba pečovat o lektory Božího slova v ostravsko-opavské diecézi.

A on toto pověření přijal s velkorysostí sobě vlastní, takže od roku 2017 začal každoročně v květnu nabízet duchovní obnovu na Velehradě lektorům Božího slova z celé naší země. Vzhledem k jeho popularitě se tato duchovní obnova obsadí hned v prosinci, kdy je na webu Stojanova nabídnuta veřejnosti. Na Velehradě se sjedou lektoři ze všech diecézí naší vlasti, aby se otcem Mariánem nechali probudit a otevřít radosti ze setkání s Božím slovem.

Nahrávky Božího slova jako inspirace lektorům

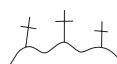
Dalším plodem uskutečňovaných kurzů byla také každoroční říjnová setkání lektorů Božího slova v Olomouci. Organizovala jsem je v letech 2005 až 2019 s rozmanitými programy (přednášky, návštěvy kostelů a muzeí, hudba a slovo, mše svatá) k dalšímu rozvíjení lektorské služby. Vedle programu byl při těchto setkáních také čas a prostor ke vzájemnému sdílení a předávání si zkušeností.

Z těchto olomouckých setkání navíc vzešly nahrávky liturgických čtení nejen pro všechny tři nedělní cykly, ale také pro oba cykly všedních dní. Nahrávky pod záštitou olomouckého arcibiskupství a za přispění sponzorů ze Zlína jsem režijně vedla a uskutečnila s asi 60 lektory různých farností, děkanátů i diecézí a se skoro 30 kněžími. Během pěti let vznikly nahrávky většiny textů Písma svatého vybraných pro liturgický rok. Zvukově je zpracoval Jaroslav Topinka a webové stránky s archívem více než dvou tisíc nahrávek zřídila Jana Hajdová, která také dramaturgicky připravovala všechny texty.

Nahrávky, jak již z předešlého vyplývá, se pořizovaly v amatérské interpretaci, což má řadu předností: učíme se naslouchat Božímu slovu prostřednictvím nahrávek, které jsou pouze ukázkové, ale ne vzorové, a mají nedostatky. Přes tyto nedostatky se ale zaměřujeme na poslech Božího slova tak jako při mši svaté a odhalováním nedostatků se sami můžeme učit a pokoušet se je ve vlastní interpretaci napravit.

Do všech koutů naší země

Rok 2016 přinesl i další posun v pořádání kurzů pro lektory Božího slova. Začaly se totiž ozývat samy farnosti nebo děkanáty s prosbou, aby se u nich kurz uskutečnil. Následný rok přinesl předání štafety

mezi biskupy: po biskupu Josefovi převzal štafetu kurzu pro lektory Božího slova biskup Antonín Basler.

Zkušenosti z předešlých bezmála třinácti let navíc ukázaly potřebu změnit uspořádání přednášek, aby kurzu probíhal plynuleji. Proto se tři jeho části – *Úvod do Písma svatého* a dvoudílné *Boží slovo a kultura řeči* – zkumulovaly převážně do čtvrtku večer, pátku večer a soboty. Vyvrcholením je pak někdy v následujících týdnech slavnostní mše svatá s otcem biskupem. Ten k absolventům kurzu i všem zúčastněným promluví na téma *Duchovní rozměr lektorské služby* a na závěr mše svaté pak předá absolventům osvědčení a požehná jim.

Kurz má ohlas i v dalších diecézích naší země. Zde však neprobíhá jako ucelený kurz podle vzoru olomoucké arcidiecéze, ale většinou se uskuteční ve dvou částech, teoretické a praktické, jako *Boží slovo a kultura řeči*. V průběhu posledních let s ním navštěvuji jak sousední brněnskou diecézi, tak diecézi královéhradeckou, pražskou nebo litoměřickou.

Boží slovo pro můj život

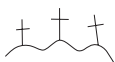
24

Od dětství jsem chtěla být herečkou. Tatínek mě vedl ke sportu, maminka k ručním pracím, jedna z babiček ke klavíru a zpěvu. Náš život probíhal bez vědomí o Bohu. Nakonec se mé přání splnilo. Pán si mě přivedl na prkna divadla, aby mi časem dal poznat, že chci ještě něco víc. Napřed to byla touha po režijním vedení a divadelní hře, kde bych se mohla cele odevzdat přípravě na smysluplné inscenaci divadelní hry. A to mi splnil Bůh, který se mě dotkl, uchopil a už nepustil.

Boží slovo a kultura řeči, nebo také kultura mluveného projevu, mi dalo tolik vytoužené podílení se na něčem opravdu smysluplném, důvěryhodném, pod vedením toho nejlepšího a největšího Režiséra. Nikdy nepřestanu Pánu děkovat za to, že si mě prostřednictvím otce biskupa Josefa Hrdličky k této službě povolal.

Společenství Božího slova, to je každé setkání s lektory. Společné hledání, jak srozumitelně předávat liturgické texty při mši svaté, je pro všechny velkou radostí a inspirací. Potvrzením, že každodenní naslouchání Božímu slovu je pro nás cestou, na které se učíme a poznáváme Boží plán s námi.

Bůh nám dal své Slovo v našem rodném jazyce. Překlady *Písma* nám nabízejí češtinu na nejvyšší úrovni. Skrze texty *Písma* se učíme poznávat podobu našeho jazyka, význam slov v jejich kontextu.

Přidáme-li mluvenou podobu liturgických textů, začneme poznávat zvukovou stránku našeho jazyka: dáváme přesnou podobu významu slov a členíme text na významotvorné celky.

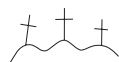
Pozornějším nasloucháním významu slov v jejich kontextu, tedy významovým členěním textu, dovolíme, aby do nás Boží slovo pronikalo a mohlo nás přetvářet.

Proto jsou Boží slovo a kultura mluveného projevu přínosem nejen pro lektory Božího slova, ale i pro každého, kdo touží, aby ho Boží slovo přetvářelo, ukazovalo mu cestu, a tím ho naplňovalo radostí ze setkání s Pánem.

Čtení Božího slova tak, že mu můžeme naslouchat, nás také přivádí k uvědomování si významu slov a následně také k vědomému a uvážlivějšímu používání slov v běžné mluvě.

Četba Božího slova a naslouchání Božímu slovu není nikdy ztrátou času, ale naopak: je to smysluplné využití času, ve kterém nám Pán ukazuje, že čas je nám darován, a jak s ním máme nakládat.

Ach, jak se prolínají světla tvá
v souhvězdí slávy, v nichž tvá moc se skvěje!
Jak zářný třpyt každý verš vydává
vždy v konstelaci výsledného děje!
Jeden verš naznačí, co druhý rozvine
k třetímu, někde o deset stran dále,
jak v trestí nápoje byliny léčivé
všechny tři obsáhnou, čím křesťan žít má stále.
To jsou tvé skryté vzkazy, pozvedají
můj život k dobru, vedou do tajemství,
tvá slova sama si mě nalézají,
odhalují mi nová podobenství.
Hvězdy jsou chudé knihy, mizí brzy zrána,
zde Kniha hvězd, zář věčná, požehnaná.
(George Herbert, báseň *Svatá Písma*, přel. Josef Hrdlička)

6. Jak duchovní hudba proměnila náš život

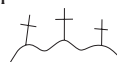
Jan a Hana Bernátkovi

(Jan:) Mám za sebou studium konzervatoře a Janáčkovy akademie múzických umění (obor klavír a skladba), zásadní úlohu u mě ale hudba sehrála až o něco později a přivedla mě k zásadní proměně. Ve svých třiceti letech jsem se při poslechu *Matoušových pašijí* od Johanna Sebastiana Bacha doslova znovuzrodil pro cestu ke Kristu. Hudba mne zasáhla tak hluboce, že jsem začal číst *Nový zákon*, a to mě naprosto změnilo. Od té doby vím, jakou sílu a moc má hudba inspirovaná Duchem Svatým. Koupil jsem si na CD všech dvě stě Bachových duchovních kantát, které i dnes obohacují můj život. Později přibyla samozřejmě i renesanční hudba, Händelova oratoria, Vivaldi, Mozart, Dvořák a další. Z vlastní zkušenosti vím, jakou sílu má kvalitní, krásná hudba, která je dnes na internetu přístupná velké většině lidí.

(Hana:) I já jsem absolventkou konzervatoře (obor klavír a zpěv), naše cesty byly ale s manželem rozdílné – podle prostředí, které nás formovalo. Matka, hudebnice, mně odmalička zpívala lidové písně a já ve třech letech zpívala také. Pak přišla velká láska k operám. Poznala jsem, jak výchova dítěte ke kráse musí začínat od raného věku. Jako zralá hudebnice, kdy jsem zpívala ve sboru Československého rozhlasu a pak Pražského filharmonického sboru, jsem poznávala a milovala vrcholná díla hlavně duchovní hudby – skladby Bacha, Mozarta, Dvořáka a dalších. Ta mi byla velkou inspirací na cestě k Bohu, ke Kristu. Považuji je za velké obohacení života a pomoc při pochopení jeho smyslu a konečného cíle. Proto při nedostatku kvalitní hudby, která zaznívá v kostelích, vidím manko v církevním školství na všech úrovních.

Pojem duchovní hudba je širší než pojem liturgická hudba – ta se vztahuje na hudbu určenou pro provedení při liturgii, kdežto duchovní hudba obsahuje také díla mimo ni. Například Händelova oratoria nebo Bachovy instrumentální skladby, napsané podle jeho slov „K větší slávě Boží“.

Základ liturgické hudby tvořil po staletí gregoriánský chorál, který byl velmi úzce spojen s bohoslužbou. Jsou to zpívané modlitby, dosahující

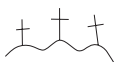
ve své jednoduchosti velké hloubky. Změna přišla v době renesance. Mnohohlasé, složité skladby jakoby odrážely mnohovrstevnatost křesťanského učení. Následně se objevila barokní polyfonie a duchovní hudba dosahovala svého vrcholu s už zmíněnými jmény Bach, Händel, Vivaldi a dalšími.

Zlom nastal v 18. století: racionalismus té doby je poznamenán odklonem od duchovní tematiky. Vznikla sice krásná díla Mozartova nebo Beethovenova, duchovní oblast ale nebyla středem zájmu skladatelů ani posluchačů. Oživení přinesl až romantismus v krásných mších Schuberta, oratoriích Mendelssohna-Bartholdyho, Dvořáka a dalších skladatelů.

Další odklon od duchovní tematiky přineslo pak 20. a 21. století. Tak jako člověk této doby, i hudba je roztříštěná, často s dekadentními prvky, a Bůh stojí na okraji zájmu. Je zde mnoho disonancí, ztrácí se řád, radost. Návrat ke skutečné kráse a hloubce není možný bez Božího působení. Jakoby lidstvo procházelo, slovy svatého Jana od Kříže, temnou nocí. Věříme ale, že nastane očistění a skrze utrpení se lidé znovu obrátí ke Světlu, k Bohu.

28

Po druhém vatikánském koncilu přinesla liturgie v národních jazycích pozitivní změnu ve srozumitelnosti liturgických textů. Vlivem sdělovacích prostředků a internetu pronikla i do církevního prostředí všudypřítomná popkultura. Ta se projevila i u nových písní, které se uplatňují také v liturgii. Jistá podbízivost a snaha o vnější líbivost nemá ale se skutečnou duchovní hudbou mnoho společného. Bylo by třeba se vrátit ke kvalitě liturgické hudby, od povrchu ke hloubce, čistotě a kráse, která bude doprovázet bohoslužbu. Příhodně to vyjádřil otec biskup Josef: „Nic se v nás krásného nerozezná bez Ducha Svatého. Ten v nás chce rozeznít to nejlepší, co do nás Bůh vložil“.

7. Sboristé z brněnské diecéze na návštěvě u sousedů Jarmila Navrkalová, Znojmo

Spolek *Musica sacra* uspořádal 22. června 2025 tradiční nesoutěžní přehlídku chrámových sborů. Toto Sborování se koná jednou za dva roky na různých poutních nebo jinak zajímavých místech Moravy. Tentokrát jsme mohli zakusit dlouhou akustiku katedrály sv. Václava v Olomouci.

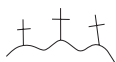
Po úvodním srdečném přivítání předsedy *Musica sacra* Williho Türka, a za svěžího průvodního slova Stanislavy Syrkové, zde vystoupilo šest sborů: smíšený sbor z Boskovic vynikal hezkou barvou a srozumitelnou artikulací, ženská schola z Brna-Židenic nás svým chorálním repertoárem zklidnila do meditativní polohy, sbor z Letovic zaujal svým precizním provedením a cappella skladeb (zejména provedením Černo-horského *Laudetur Jesus Christus*), znojemský sbor osvěžil program zařazením hebrejské písně, sbor z Březolup s sebou přivezl nejen výborného sólového tenoristu, ale i hráče na smyčcové nástroje a cajon a celou přehlídku pak zakončil chrudimský sbor, který kvalitně provedl nejen kompozici samotného sbormistra Tomáše Židka, ale i další skladby, např. od O. A. Tichého nebo A. Hniličky.

30

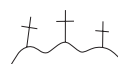
Přehlídka nás obohatila nejen svým duchovním a společenským rozměrem, vysokou uměleckou kvalitou a zajímavým repertoárem, ale také jsme se pobavili desaterem zásad správného sborového zpěváka, kterým byly jednotlivé výstupy prokládány.

Po krátkém nácviku *Hymnu jubilea 2025* a chorální mariánské antifony *Salve Regina* s Patrikem Buchtou jsme se přesunuli do chrámu sv. Mořice. Zde se konaly zpívané nešpory (*Kancionál*, č. 084), kterým předsedal olomoucký pomocný biskup Antonín Basler, službu kantora zastával jáhen Willi Türk a na místní unikátní varhany, jedny z největších u nás, liturgii doprovázel Patrik Buchta. Celé setkání zakončilo příjemné posezení na zahradě kapucínského kláštera, kde jsme měli prostor se nejen výborně občerstvit, ale také navázat nové kontakty a vyměnit si zkušenosti a dojmy s ostatními sbory. Děkujeme všem, kdo se na organizaci a zajištění celé akce podíleli.

Pozitivní ohlasy na Sborování zaznívaly i od účastníků: „Milí organizátoři, chtěla bych vám za sebe a Chrámový sbor Březolupy srdečně

poděkovat za krásné odpoledne ve společnosti skvělých chrámových sborů. Celý program jsme si velice užili, včetně agapé“, reagovala Míla Provazníková. „Děkujeme všem organizátorům za výbornou hudební a duchovní akci. Věřím, že šlo o povzbudivé setkání nejen pro náš sbor“, napsal Karel Pecháček ze sboru *Carpe diem* z Letovic.

8. Bůh prostupuje celé stvoření

Milada Betlachová

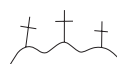
Bůh prostupuje celé stvoření – to znamená, že Boží obraz je ve všech lidech, i ve vás, i ve mně. Představte si, co by se stalo, kdyby lidé nechali tento Boží obraz v sobě růst a kvést a přinášet plody. I z těch největších agresorů by se postupně mohli stát Boží beránci a z celé země rajská zahrada. Pokud je v lidech Boží obraz, máme potenciál být dobří.

Už předem vyjímám z úvahy „řádové lidi“, kteří dobrovolně odevzdali celý svůj život Bohu. Jejich hlavní pracovní náplní je konat Boží vůli a hlavním úkolem opětovat Boží lásku. Budou mít hojnou odměnu v nebi, už tady na zemi vytvářejí ostrůvky nebeského království, když z celé jejich bytosti vyzáruje Boží láska.

Samozřejmě, kde je lidský faktor, je možné i selhání. Ale posuzování a nápravu „řádových“ lidí ponechávám Pánu Bohu, jak si to sám přál při hovorech se svatou Kateřinou Sienskou. Mám teď ovšem na mysli lidstvo jako celek.

Bůh prostupuje a prozařuje Boží láskou celé stvoření, tedy i celé lidstvo, bez výjimky a bez nutnosti zásluh. Stačí jen brát. A Bůh trpělivě čeká a touží po dobrovolném opětování této Boží lásky a je vděčný za každý chabý pokus od nás lidí. A tady máme jako lidstvo velké nedostatky. Častěji a jakoby raději Boží darovanou lásku ignorujeme a odmítáme, než abychom ji vděčně přijímali a radostně chválili Boha za tento úžasný dar. Za vše, co je v nás dobrého, vděčíme Bohu a máme za to být vděční.

Další selhávání lidstva vidím v tom, že nechceme žít ve vztahu s Bohem a netoužíme po tom. Když se narodí miminko, nevinné a bezbranné, vypadá jako Boží stvoření a z jeho pohledu cítíme nebe. Mám podezření, že toto miminko má smysl (schopnost) přímo vnímat Boží přítomnost a působení. Ale jen se začne prosazovat lidský rozum, to je zhruba od dvou let, začne člověk čím dál víc prosazovat svoje zájmy a činy na úkor těch Božích, a někdy tak činí po celý život. K opětování Boží lásky vůbec nedochází a k vědomému dobrovolnému vztahu s Bohem rovněž ne. Ale to je naštěstí krajní případ a existuje i nepřeberná škála lepších variant.

Bůh nám dává Boží lásku po celý život, v hojnosti a zadarmo. Přesto duše mnoha lidí hladoví a žízni po Boží lásce, protože člověk ve svém egoismu často své duši dává nevhodnou duchovní potravu a pěstuje přednostně jiné vztahy než vztah k Bohu. V krajním případě si na Boha nevpomeneme za celý život nebo v něho ani nevěříme. Někdy si vzpomeneme v tíživých životních situacích nebo v ohrožení života. Někdy na Boha střídavě zapomínáme a zase si vzpomínáme. A někdy žijeme trvale ve vztahu s Bohem. A z některých lidí se dokonce stali světci... Odklon od Boha až absence Boha znamená propadat se do pekla a důsledkem jsou nesváry a války...

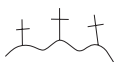
Jinými slovy odklonem lidí od Boha – když nedostatečně plníme Boží vůli, nekonáme, co máme konat, a nechválíme Boha – vzniká duchovní dysbalance, která může pokračovat, a nůžky se rozevírají... A málokdo si uvědomuje, že tuto duchovní dysbalanci je nutno léčit. Protikladem jsou modlitby, například: *Tvůj jsem živ i mrtev, Tvá jsem živá i mrtvá, amen*. Míjíme svůj hlavní smysl lidského bytí, to jest žít v přátelství s Bohem.

34

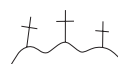
Co by se mělo změnit? Aby vnitřní láskyplný vztah k Bohu byl prioritou lidstva. Pak nebudou s námi šít čerti a všechno ostatní nám bude přidáno. Projdeme branou smrti bezpečně do nebeského království. Kromě výchovy v rodině a ve škole je potřebná i Boží výchova. Bůh nás samozřejmě může vychovávat v každé chvíli našeho života, ale my nejsme připraveni, nedáváme pozor, v našem zorném poli zájmů jsou jiné podněty. Při mši nebo adoraci, ale i při modlitbě během dne i noci se ztišíme a začneme dávat pozor. Začneme být schopni přijímat i tiché a něžné Boží podněty, tím spíše mocné působení Ducha Svatého při vytrženích. A Bůh nás může naplno vychovávat.

Člověk může udělat svůj malý lidský krůček směrem k Bohu a Bůh může udělat svůj veliký Boží krok směrem k člověku. Někdy Bůh dokonce vykoná skrze tento vstřícný krok z lidské strany podobný zázrak, jako dělal Pán Ježíš na zemi.

Jak řekl Pán Ježíš svaté Terezce: „Nežádám od tebe velké činy, žádám jen odevzdanost a vděčnost“. Kromě toho, že při posledním soudu budeme přistupovat jednotlivě, je v Božím plánu spása lidstva jako celku. Proto bychom se měli navzájem povzbuzovat k dobru a pomáhat si. Když budeme od nejtělejšího dětství poctivě chodit na mše svaté a adorace, zahrne nás Bůh svou láskou, která padá na úrodnou půdu a kterou jsme schopni vnímat a pak, zpočátku chabě, postupně ale

s narůstající intenzitou opětovat. Uschopní nás k Božím věcem a budeme chodit jistěji po Božích cestách. To je můj laický synodální podnět. Ať se to s Boží pomocí děje. Když v nás bude Boží láska, budeme mít rádi všechny lidi i celé stvoření, tak jako Bůh. Chvála trojjedinému Bohu. Na věky věků. Amen.

TVÁ
SLOVA,
PANE,
JSOU
DUCH
A JSOU
ŽIVOT:

Krok
za krokem
na synodální
cestě
II.